

Toimintasuunnitelma 2022

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry

Valtakunnallisten nuorisokeskusten yhdistäjä ja nuorisotyön kehittäjä

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry (SNK ry) on nuorisolain (1285/2016) 20 § mainittujen nuorisokeskusten yhteistyötä, palveluita ja kehittämistä koordinoiva taho.

SNK ry toimi opetus- ja kulttuuriministeriön palvelu- ja kehittämiskeskuksena 2010–2017. Vuosi 2022 on yhdistyksen 29. toimintavuosi. Yhdistys on rekisteröity vuonna 2000 ja sen toiminta on yleishyödyllistä. Yhdistys on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Yhdistyksen tarkoituksena on sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tukemalla ja kehittämällä valtakunnallisia nuorisokeskuksia ja nuorisotoimialaa Suomessa. Yhdistyksen toimintaa ohjaavat nuorisolaki asetuksineen sekä valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma. Yhdistyksen toimenpiteet tukevat nuorisolain 2 §:ssä asetettujen tavoitteiden toteutumista lisäämällä mahdollisuuksia ja tietoisuutta nuorten

osallisuudesta sekä kyvyistä ja edellytyksistä toimia yhteiskunnassa, nuorten harrastusmahdollisuuksista ja nuorten toiminnasta kansalaisyhteiskunnassa. Lisäksi yhdistys edistää tietoisuutta nuorten yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta sekä oikeuksien toteutumisesta.

Nuorisokeskusten palvelutehtävä

Nuorisokeskusten palvelutehtävä määräytyy nuorisolaissa. Nuorisokeskusten pääasiallisena ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa (Nuorisolaki 20 §). Nuorisokeskusten nuorisotyö edistää myös nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä.

SNK ry:n tehtävä

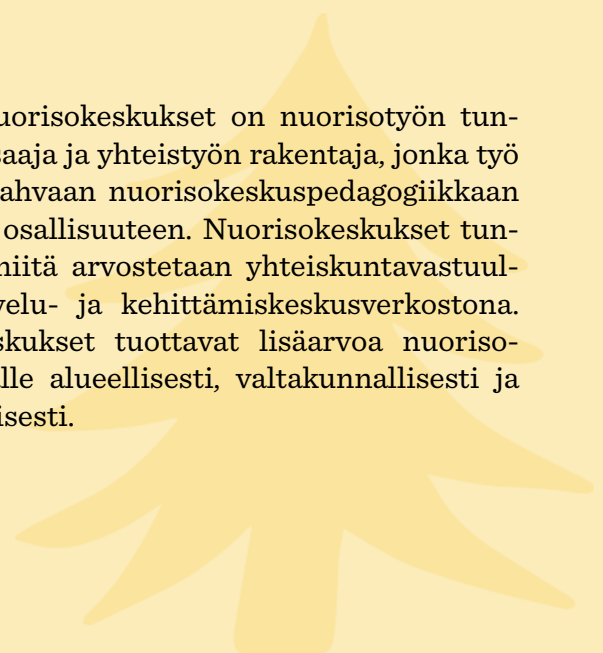
SNK ry vastaa nuorisokeskusverkoston yhteisestä nuorisotyön kehittämisestä, vaikuttamisesta, sidosryhmätyöstä, sekä nuorisokeskusten tunnettuuden ja yhteisen viestinnän vahvistamisesta. SNK ry kehittää ja koordinoi nuorisokeskusten seuranta- ja arviointijärjestelmää, jolla nuorisokeskukset raportoivat opetus- ja kulttuuriministeriölle. Lisäksi SNK ry toimii seikkailukasvatuksen kehittäjänä ja koordinoijana valtakunnallisesti.

SNK ry:ssä kehittäminen ja toiminta tapahtuu henkilöstön osaamisen lisäksi verkostomaisesti sidosryhmistä vuosittain nimettyjen kehittämissyöryryhmien asiantuntijoita kuullen. Kehittämissyöryryhmien tehtävänä on verkottumisen edistäminen, hyvien käytänteiden ja asiantuntijuuden jakaminen sekä nuorisokeskusten ja seikkailukasvatuksen toiminnan kehittäminen. Hallitus vahvistaa kehittämissyöryryhmien kokoonpanot

vuosittain. Erillisille kehittämishankkeille perustetaan ohjausryhmät.

Visio

Suomen nuorisokeskukset on nuorisotyön tunnistettu osaaaja ja yhteistyön rakentaja, jonka työ perustuu vahvaan nuorisokeskuspedagogiikkaan ja nuorten osallisuuteen. Nuorisokeskukset tunnetaan ja niitä arvostetaan yhteiskuntavastuullisena palvelu- ja kehittämiskeskusverkostona. Nuorisokeskukset tuottavat lisäarvoa nuorisotyön kentälle alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Arvolähtöistä nuorisotyötä

Arvokas nuorisotyö

Yhdenvertaista, aitoa ja kunnioittavaa kohtaamista turvallisessa ympäristössä. Jokaisella on mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa.

Aito kokemus

Luomme hetkiä, joissa nuori löytää yhteyden muihin ihmisiin, luontoon ja itseensä. Aito kokemus on enemmän – se on seikkailu.

Elämän ja luonnon kunnioittaminen

Elämänhallinnan vahvistamista ja hyvinvoinnin edistämistä. Kestävää kehitystä ja luontosuhteen vahvistamista.

Kehittyvä yhteisö

Olemme innostava ja luova kumppani. Toimimme sydämellä ja ammattitaidolla. Into uudistua on läpi elämän jatkuvaa oppimista.

1. Arvokas nuorisotyö

1.1. Nuorisotyön kehittäminen

SNK ry:n rooli nuorisokeskusten kehittämistyön koordinoinnissa ja yhteisten kehittämisprosessien eteenpäin viemisessä on keskeinen. Kehittämistyön tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet on johdettu nuorisolaista ja -asetuksesta, keskusten tavoiteohjauskeskustelujen pohjalta, suorasta ministeriön ohjauksesta yhdistykselle sekä verkoston strategiasta. Kehittämistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Toiminnan keskiössä on nuorisokeskusten pedagogisen työn vahvistaminen, laadun, seurannan, arvioinnin ja vaikuttavuuden osoittamisen kehittäminen.

Vuonna 2022 jatkamme tavoitteellista nuorisokeskustoiminnan kehittämistä. Päämääränä on, että vuonna 2022 Suomen nuorisokeskusten nuorisotyö perustuu vahvaan yhteisesti jaettuun käsitykseen nuorisokeskusten pedagogisesta työstä ja nuorten osallisuuteen kaikilla nuorisokeskusten toimintojen eri osa-alueilla. Nuorisokeskusten rooli alueellisena, valtakunnallisena ja kansainvälisenä nuorisotoimialan kehittäjänä vahvistuu ja nuorisokeskukset on kiinnostava yhteistyökumppani.

Nuorisotyöhön ja pedagogiseen toimintaan liittyviä asioita nuorisokeskusverkostossa kehitetään erityisesti Nuorisokeskusten kehittäjät -työryhmässä (NuKe), jossa on jokaisesta keskuksista nuorisotyöstä vastaava työntekijä ja SNK:n edustus. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti etäyhteyksin ja vuosittain henkilöstöpäivillä. Tarvittaessa järjestetään teemallisia kokouksia tai kehittämispäiviä uusien palvelutuotteiden kehittämiseksi ja osaamisen jakamiseksi. Toimintavuonna tullaan kiinnittämään erityistä huomiota Korona-pandemian tuomaan kuormitukseen ja tarvittaessa lisätään kasvokkaista vuorovaikutusta kehittämistyöryhmien kokoontumisissa.

1.2. Nuorisotyön kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet

Toimintavuonna painopisteitä ovat kestävä kehityksen edistäminen, nuorisotyön nuorisokeskusten kehittämiskumppanuuksien vahvistaminen sekä nuorisokeskusten leiri- ja leirikoulutoiminnan kehittäminen.

Kestävän kehityksen edistäminen

- 🌱 Kestävää kehitystä edistetään sisäisesti nuorisokeskusten ympäristöosaamisen ja -toiminnan kehittämishankkeen eli Yken kautta. Yke pohjaa Koneen säätiön rahoittamaan Tampereen yliopiston NYT! -ahdistuksesta nuorten ympäristöpoliittiseen toimijuuteen -hankkeessa kehitettyihin ja tutkittuihin leirikouluohjelmiin. Ohjelmat on pilotoitu nuorisokeskus Marttisessa. Marttinen ja SNK ry ovat keskeiset kumppanit Nyt! -hankkeessa. Näitä ympäristö- ja seikkailukasvatusta yhdistäviä leirikouluohjelmia levitetään ja jatkokehitetään koko nuorisokeskusverkostossa. Yken tavoite on vahvistaa ja laajentaa lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta, -osaa-

mista ja toimijuutta ympäristökansalaisina. Ykeä rahoittaa OKM erityishankkeena.

- 🌻 Kestävää kehitystä edistetään vahvasti Kestävä koulu -ohjelman läpiviemiseksi koko suomalaiseen koulutusjärjestelmään. Valtion budjettiesityksessä on varattuna vuodelle 2022 noin neljä miljoonaa euroa ohjelman kehittämiseen Opetushallituksessa. Opetushallitukseen on palkattu työntekijä hankkeeseen. SNK ry on ollut Kestävä koulu -yhteistyöryhmässä kehittämässä ohjelmaa ja toimii jatkossakin tiiviissä yhteistyössä ympäristökasvatusjärjestöjen kanssa edistämässä ja suunnittelemassa hankkeen toteutusta.
- 🌻 Kestävän kehityksen koulutus- ja kehittämispäivät keskusjohtajille ja Nukelle. Tavoitteena varmistaa yhdessä kehitettyjen toimintamallien ja tuotteiden jalkautus, antaa foorumi ideoinnille ja hyvien käytänteiden jakamiselle.

Kehittämiskumppanuuksien vahvistaminen

Nuorisokeskus on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton toimija, joka tavoittaa hyvin maakuntien nuoria ja nuorisotyön ja muiden lasten ja nuorten kanssa toimivia tahoja. Nuorisokeskukset sijaitsevat maakunnissa ja niillä on erittäin hyvät fasilitetit ja osaaminen toimia alueellisina lasten ja nuorten kanssa työskentelevien tahojen kumppanina ja verkostojen rakentajana.

- 🌻 Jatketaan yhteistyötä Kirkkohallituksen kanssa, jotta saisimme jatkossakin seurakuntien leirejä nuorisokeskuksiin ja kyseiset asiakkaat paremmin hyödyntämään nuorisokeskusten ohjausosastamista. Konkreettisia toimia ovat Kirkkohallituksen kanssa vuotuiset tapaamiset, osallistuminen Kirkon kasvatuksen päiville, jossa esitellään nuorisokeskuksia ja kehitetään kasvatuskumppanuutta. Kehitetään Yke-hankkeen tuella nuorisokeskuksessa toteutettava ympäristö- ja seikkailukasvatusta sisältäviä ohjelmia rippileireille. Hyödynnetään Kirkkohallituksen viestintäkanavia (mm. uutiskirjeitä) seurakuntien ja seurakuntayhtymien tavoittamiseksi.
- 🌻 Jatketaan yhteistyötä AVIen kanssa. Nuorisokeskusverkosto ja AVI tapaavat kerran vuodessa yhteisessä kehittämispäivässä. Haetaan AVIen järjestämille alueellisille nuorisotyönpäiville ohjelmaan esittelemään jotakin nuorisokeskusten vahvuusaluetta.
- 🌻 Rakennetaan yhteistyötä nuorisotyön osaamiskeskusten kanssa ja tarjotaan nuorisokeskuksia alueelliseksi kumppaniksi, joka tavoittaa lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia sekä nuoria. Otetaan yhteyttä osaamiskeskuksiin ja esitellään nuorisokeskuksia.
- 🌻 Jatketaan yhteistyötä Avartti-säätiön kanssa. Tavoitteena on, että jokaisessa nuorisokeskuksessa järjestetään alueellinen Avartti-koulutus, johon osallistuu etsivän nuorisotyön työntekijöitä ja työpajatoiminnan ohjaajia ja nuorisokeskuksen henkilökuntaa. Mukaan voidaan kutsua myös laajasti kiinnostuneita ammattilaisia alueelta. Koulutusten järjestäminen ja Avartti-verkostoon kuuluminen vahvistaa keskuksen alueellista työtä ja roolia.
- 🌻 Jatketaan nuorisokeskusten alueellisen roolin vahvistamista. Nuke-työryhmässä jaetaan toimivia ideoita ja hyviä käytänteitä, kuten kansainvälisten nuorisovaihto-ohjelmien asiantuntemus ja tuki alueellisesti, oppilaitosyhteistyö sekä pienten kuntien nuorisotyöntekijöiden tukeminen sekä yhteistyö leirien järjestämisessä.
- 🌻 Vahvistetaan nuorisokeskusten roolia valtakunnallisina hankekumppaneina. SNK:n hakee Humakin ja Syklin kumppanina opettajille ja nuorisotyöntekijöille suunnattua seikkailu- ja ympä-

ristökasvatusta yhdistävää kehittämishanketta. Hankkeessa kehitetään kunnissa / alueilla lasten ja nuorten kokonaishyvinvointia, liikkumista ja kestävää elämäntapaa tukevaa toimintaa. Hankkeessa koulutetaan sellaisia seikkailu- ja ympäristökasvatuksen menetelmiä ja työkaluja, joita voidaan helposti soveltaa koulujen ja nuorisotilojen ympäristöissä ja lähiluonnossa tehtävään toimintaan. Lähikoulutuksia järjestetään nuorisokeskuksissa.

- 🌻 Vahvistetaan yhteistyötä Nuorisotyön osaamiskeskusten kanssa. Tarjotaan nuorisokeskuksia kumppaniksi erilaisiin hankkeisiin sekä tiloja Oskejen toiminnan järjestämiseen.
- 🌻 Rakennetaan uusia kumppanuuksia esimerkiksi valtakunnallisten organisaatioiden, järjestöjen ja liittojen kanssa tavoitteena markkinoida keskuksia hyvinä paikkoina järjestää koulutuksia ja muita tilaisuuksia.

Leiri -ja leirikoulutoiminnan kehittäminen

- 🌻 Kerätään tietoa, lisätään asiakasymmärrystä sekä ideoidaan ja kehitetään leirituotteita uusille kohderyhmille (esimerkiksi lastensuojelun asiakkaat, perheet, maahanmuuttajat). Hyödynnetään Sarvin asiakaspalautteita toiminnan kehittämisessä.
- 🌻 Tehdään näkyvämmäksi nuorisokeskusten pedagogista työtä. Kehitetään toimintatapoja, joiden avulla voimme paremmin tavoittaa ja sitouttaa opettajia leirikouluihin. Kirjoitetaan auki, miten leirikoulut vastaavat opetussuunnitelman tavoitteisiin sekä millaisia tavoitteita nuorisokeskusten ohjelmilla on. Tämä lisää leirikoulujen yhteistä tunnettuutta ja tukee SNK:n viestintää.
- 🌻 Jatketaan Kiusaamisen vastaisen toimintaohjeen jalkautusta. Ohjeen tavoite on varmistaa nuorisokeskuksissa vieraileville lapsille turvallinen kokemus, jossa fyysisen turvallisuuden lisäksi huomioidaan psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus.

1.3. Nuotta-valmennus

Nuotta-koordinaatio ja yhteistyö

Nuotta-valmennus on tukipalvelu ja lisäresurssi nuorten työpajatoiminnalle ja etsivälle nuorisotyölle. Nuotta-valmennuksen tavoitteena on nuorten sosiaalinen vahvistuminen sekä eriarvoisuuden ja syrjäytymisen ehkäisy. Nuotta-valmennusta on järjestetty yhdeksässä valtakunnallisessa nuorisokeskuksessa vuodesta 2010 lähtien. Nuotta-valmennus kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön tukemaan sosiaalisen vahvistamisen palvelukokonaisuuteen yhdessä nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön kanssa. Palvelulla edistetään valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman Vanupon tavoitteita ja nuorten työllistymistä.

- 🌻 Nuotta-toimintaa ja keskusten yhteistyötä tuetaan organisoimalla Nuotta-koordinaattoreiden kehittämistyöryhmän kokoontumisia. Säännöllisten etätapaamisten lisäksi järjestetään valtakunnallisten työpajapäivien yhteydessä kerran vuodessa kehittämispäivä Nuotta-koordinaattoreille. Päivillä jaetaan hyviä käytänteitä ja saadaan vertaistukea työssä jaksamiseen. Lisäksi Nuotta-koordinaattorit kokoontuvat vuosittain henkilöstöpäivillä. Henkilöstöpäivillä sovelletaan itseohjaustuvan työryhmän periaatetta ja henkilöstöpäiviä järjestävä keskus vastaa ohjelmasta.

- 🍂 Nuottakoordinaattoreita kannustetaan kouluttautumaan ja tehdään avauksia uusien yhteistyökumppaneiden suuntaan, kuten koulutusyhteistyötä **Takuu Säätiön ja Syömishäiriöliiton kanssa**.
- 🍂 Kartoitetaan laajennusta Nuotan kohderyhmälle.

1.4. Kansainvälinen nuorisotyö

SNK ry:n kansainvälisen nuorisotyön toiminnassa keskitytään kansainvälisen liikkuvuuden edistämiseen, lisäämään valtakunnallisesti kansainvälisen nuorisotyön vaikuttavuutta ja tukemaan keskuksia toteuttamaan kansainvälistä nuorisotyötä. Kansallisella tasolla yhteistyötä tehdään myös Opetushallituksen kanssa. Koulutusmatkailun edistäminen kansainvälisten leirikoulujen osalta keskittyy välittämään nuorisokeskuksille tietoa Visit Finlandin tarjoamista mahdollisuuksista koulutusmatkailun kehittämisen ja edistämisen suhteen.

Kansainvälisellä tasolla SNK ry ja keskuksat tekevät yhteistyötä saksalaisen Erlebnistage-organisaation, Eurooppalaisen nuorisokeskusverkosto ENYC:in ja Platform of European Youth Centres of Quality Label (Euroopan Neuvoston laatumerkki eurooppalaisille nuorisokeskuksille) -verkoston kanssa. Kansainvälisellä tasolla nuorisokeskukset toteuttavat aktiivisesti kansainvälisiä nuorisotalan Erasmus+ projekteja, kuten nuorisovaihtoja ja seminaareja, sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen projekteja Suomessa ja ulkomailla, joko koordinaattorin tai kumppanin roolissa. Lisäksi keskuksat auttavat alueensa toimijoita kansainvälistymään ja SNK:n rooli on tukea keskuksia tässä, viestiä hyvistä käytännöistä ja mahdollisuuksista sekä levittää eteenpäin tietoa keskustusten tarjoamista mahdollisuuksista.

Kansainvälisen nuorisotyön kehittämistyöryhmä

SNK ry koordinoi nuorisokeskusten kansainvälisen työn kehittämistyöryhmää ja edistää nuorisokeskusten kansainvälisen työn tarjoamien mahdollisuuksien ja työn tulosten tunnettuuden lisäämistä. Tähän saadaan apua SNK ry:n viestinnän kehittämistyöryhmältä. Kansainvälisen nuorisotyön kehittämistyöryhmään kuuluu jäsen jokaisesta keskuksista. Kehittämistyöryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa kasvotusten henkilöstöpäivien yhteydessä, sekä muutaman kerran vuodessa tai tarpeen mukaan etäyhteyksin, käyttäen tähän työkaluna nuorisokeskusten yhteistä Discord-kanavaa, Open International Youth House (SNK). Kehittämistyöryhmää vetää SNK ry:n kansainvälinen koordinaattori.

Kehittämistyöryhmä tekee luonnollisesti yhteistyötä myös Nuken, eli nuorisokeskusten kehittämistyöryhmän kanssa. Heidän kanssaan suunnitellaan sisältöjä hankkeisiin ja mietitään yhdessä toimenpiteitä nuorisokeskusten nuorisotyön kehittämiseksi ja laadun lisäämiseksi.

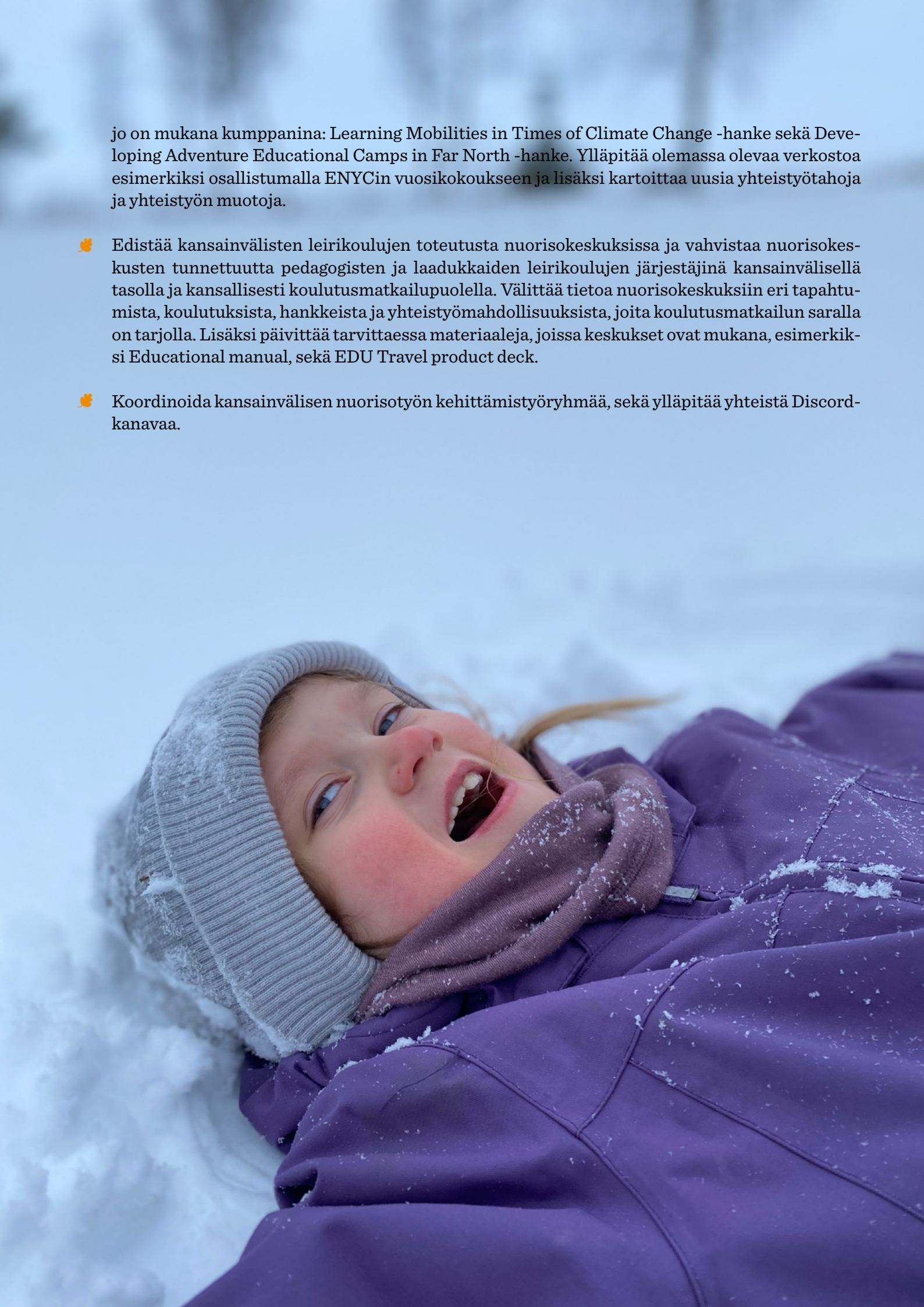
Kansainvälisen työn tavoitteet ja toimenpiteet

Kansainvälisen työn koordinaation toteutukseen SNK ry ostaa ostopalveluna osaavan henkilön työn toteuttamiseen. Työmäärä vaihtelee ja keskimäärin se on arvioitu olevan noin 10 tuntia viikossa. Tavoitteita vuodelle 2022 ovat:

- 🍁 Suunnitella ja hakea rahoitusta keskusten yhteiselle kansainväliselle kehittämishankkeelle.
- 🍁 Vahvistaa yhteistyötä yhteistyökumppaneiden kanssa ja viedä loppuun hankkeet, joissa SNK ry

jo on mukana kumppanina: Learning Mobilities in Times of Climate Change -hanke sekä Developing Adventure Educational Camps in Far North -hanke. Ylläpitää olemassa olevaa verkostoa esimerkiksi osallistumalla ENYCin vuosikokoukseen ja lisäksi kartoittaa uusia yhteistyötahoja ja yhteistyön muotoja.

- 🍂 Edistää kansainvälisten leirikoulujen toteutusta nuorisokeskuksissa ja vahvistaa nuorisokeskusten tunnettuutta pedagogisten ja laadukkaiden leirikoulujen järjestäjinä kansainvälisellä tasolla ja kansallisesti koulutusmatkailupuolella. Välittää tietoa nuorisokeskuksiin eri tapahtumista, koulutuksista, hankkeista ja yhteistyömahdollisuuksista, joita koulutusmatkailun saralla on tarjolla. Lisäksi päivittää tarvittaessa materiaaleja, joissa keskuksset ovat mukana, esimerkiksi Educational manual, sekä EDU Travel product deck.
- 🍂 Koordinoida kansainvälisen nuorisotyön kehittämistyöryhmää, sekä ylläpitää yhteistä Discord-kanavaa.

2. Seikkailukasvatus

Seikkailukasvatuksen työtapojen ja menetelmien avulla voidaan vahvistaa ihmisten luontosuhdetta, merkityksellisten oppimiskokemusten muodostumista ja ulkona oppimista. Henkilökohtaisen luontosuhteen kehittymisellä on selvä yhteys ympäristön kunnioittamiseen ja vaalimiseen. Seikkailukasvatuksen avulla voidaan myös opettaa lapsia ja nuoria selviytymään haastavista ja yllättävistä tilanteista ja tukea kasvattamaan psyykkistä palautusmiskykyä ja kehittämään sosiaalisia taitojaan.

Suomalaisten lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja ilmastonmuutoksen hidastaminen ovat ns. viheliäisiä ongelmia, joiden tarkastelemisessa ja ratkaisemisessa seikkailukasvatus on yksi hyvä vaihtoehto. Seikkailukasvatuksella on runsaasti annettavaa erityisesti tässä ajassa, jossa korostuu ulkona oppiminen ja luontoympäristöissä toteutettava toiminta. Monet nuoret, joita ei saada perinteisten auttamisjärjestelmän piiriin, ovat tulleet mukaan ja sitoutuneet seikkailukasvatukselliseen toimintaan.

2.1. Seikkailukasvatusverkoston organisoituminen

Valtakunnallisen seikkailukasvatusverkoston kehittäminen ja koordinointi on yksi SNK ry:lle nimeytystä erityistehtävistä, jota se on hoitanut vuodesta 2008. SNK ry ja valtakunnallinen seikkailukasvatuksen kehittämistyöryhmä korostavat seikkailukasvatusta hyvinvointia ja terveyttä lisäävänä kasvatuksellisenä menetelmänä. Tavoitteena on alan toimintaedellytysten ja koulutuksen turvaaminen, toimijoiden verkostoitumisen edistäminen sekä menetelmän tunnettuuden ja käytön lisääminen.

Seikkailukasvatuksen kehittämistyöryhmä linjaa seikkailukasvatusverkoston valtakunnalliset kehittämisen painopisteet yhteistyössä vuosien aikana rakentuneen laajan toimijoiden verkoston kanssa. Kehittämistyöryhmä nimetään vuosittain ja siinä on enintään 11 jäsentä. Ryhmän kokoonpanossa huomioidaan alueellinen monimuotoisuus, kaksikielisyys ja toimikenttien edustus siten, että edustettuna on ainakin kuntoutus- tai terapiatoiminta, koulutus, varhaiskasvatus, tutkimus, kasvatus ja ohjaus sekä ympäristökasvatus. Kehittämistyöryhmän kokoonpanon vahvistaa vuosittain SNK ry:n hallitus, ja siihen haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Kehittämistyöryhmän työskentely on innovatiivista ja yhteisöllistä.

Seikkailukasvatus on organisoitunut joustavasti erilaisten alaverkostojen kautta. Toimintavuonna verkostoja ovat intressien perusteella organisoituneet valtakunnalliset tutkijoiden, kuntoutus- tai terapiatoiminnan ja varhaiskasvatuksen verkostot sekä alueelliset seikkailukasvatusverkostot. Verkostojen toiminta on kaikille avointa.

Kehittämistyöryhmä tiivistää yhteistyötä verkostojen kanssa, jotta alan osaaminen ja eri verkostojen hyvät toimintamallit saadaan leviämään. Seikkailukasvatuksen eri verkostot järjestävät kaikille avoimia tapaamisia, koulutuksia, vertaisoppimista ja tutustumiskäyntejä ja kokoavat yhteen monipuolisesti seikkailukasvatusta toteuttavia kokeneita ja uusia tahoja. Eri verkostojen toimintaa tuetaan viestinnällisesti ja taloudellisesti mahdollisuuksien mukaan. Toimintaa tuetaan tarveharkintaisesti ja verkostoilta edellytetään raportointia, joita hyödynnetään viestinnässä.

2.2. Tavoitteet ja toimenpiteet

Seikkailukasvatuksen hyödyntämisen ja vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Elämys- ja seikkailupedagogiset menetelmät sopivat hyvin erilaisten ja eri-ikäisten oppijoiden kanssa työskentelemiseen. Tärkeä painopiste toimintavuonna on seikkailukasvatuksen mahdollisuuksien avaaminen ja menetelmän käytön lisääminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Oppivelvollisuusiän nostaminen asettaa koulut suuren haasteen eteen: miten motivoida ja tukea koulunkäyntinsä kanssa vaikeuksissa olevia nuoria.

Nuorisotyö kouluissa on resurssi, jota osa kunnista jo hyödyntää. Koulunuorisotyössä koulun arjessa on läsnä turvallinen aikuinen, jonka työtehtäviin kuuluvat yhteisöllisyyden vahvistaminen, kiusaamisen ehkäiseminen ja kouluviihtyvyyden parantaminen. Seikkailukasvatus voi tarjota monia mahdollisuuksia koulunuorisotyölle ja esim. Jopo-luokkien ohjaukseen. Seikkailukasvatus sopii hyvin myös Suomen mallin mukaiseen koulujen harrastustoimintaan (esim. eri lajikokeiluja sisältävä seikkailu-kerho), sillä se on toiminnallista, tukee yhteistyötaitojen kehittämistä ja koetaan osallistujien kesken yleensä myönteisesti. Seikkailukasvatuksessa vältetään kilpailua ja suorituskeskeisyyttä, mikä tukee osallisuutta.

Vahvistamme seikkailukasvatusta koulun arjessa ja jatkamme yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa: nuorisoalan osaamiskeskus Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa (NUOSKA), opetushallitus (OPH) ja aluehallintovirastot (AVI). Tarjoamme yhteistyötä ja yhteistyötahoja sekä tiedotamme seikkailukasvatuksen kouluttautumismahdollisuuksista.

Seikkailukasvatuksen aseman ja tutkimuksen vahvistaminen oppilaitoksissa ja korkeakouluissa

Seikkailukasvatusverkosto jatkaa seikkailukasvatuksen ja -terapian tutkimuksen ja käytännön toimijoiden vuoropuhelun sekä tutkimus- ja julkaisutoiminnan ja opinnäytetöiden tekemisen edistämistä sekä työskentelee seikkailukasvatuksen osaamisen lisäämiseksi korkeakoulujen opettajien keskuudessa.

Kehittämistyöryhmä toimii aktiivisesti seikkailukasvatuksen tutkijaverkostojen tukemiseksi, jotta seikkailukasvatuksen asema vahvistuisi opetuksessa ja tutkimuksessa eri koulutusasteiden oppilaitoksissa. Tavoitteena on edistää tutkimuksen ja käytännön työn vuoropuhelua korkeakouluissa ja muissa oppilaitoksissa, koulutustapahtumissa sekä laajalle yleisölle suunnatuissa seminaareissa. Usean keskustelufoorumin kautta haluamme kannustaa opinnäytetöiden, väitöskirjojen tai postdoc-tasoisien tutkimuksen tekemistä ja julkaisutoimintaa. Toimintavuonna ko. keskustelufoorumeina toimivat seikkailukasvatuspäivien yhteydessä toteutettava seikkailu- ja elämyspedagogiikan tutkimuksen työpaja, Tampereen yliopiston NYT!- hanke, Tampereen yliopiston tutkijafoorumi sekä Nuorisotutkimus- ja Kasvatustieteen päivien workshopit, joissa seikkailukasvatus on mukana.

Seikkailukasvatusverkosto toimii aktiivisesti uusien seikkailukasvatusta edistävien kumppanuuksien synnyttämiseksi. Seikkailukasvatuksen osaaminen vahvistuu tutkintoon johtavan Humanistisen ammattikorkeakoulun Bachelor's degree in Adventure and Outdoor Education -tutkinnon (210 op) sekä toisen asteen kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon Luonto- ja elämystoiminnan ohjaamisen opintojen myötä (20 op). Alan osaamista lisää myös Syklin ulkona oppimista painottava ympäristökasvatuksen koulutusohjelma, joka sisältää seikkailukasvatusta.

Yhteistyö ympäristökasvattajien kanssa

SNK ry jatkaa yhteistyötä luonto- ja ympäristökasvatustoimijoiden, kuten Luonto- ja ympäristökasvatuksen tukiverkoston (LYKE) sekä Suomen ympäristöopisto Syklin, FEE Suomen ja Suomen Metsäyhdistyksen (SMY) kanssa. Olemme mukana SMY:n Metsän oppimispolun verkostossa sekä Syklin ja Suomen Ladun "Ilo kasvaa ulkona" -yhteishankkeen ohjausryhmässä, jossa tavoitteena on lisätä lähi- luonnon käyttämistä varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen arjessa.

SNK ry tekee viestinnällistä yhteistyötä ja levittää "Ilo kasvaa ulkona" ja "Ulkoluokan ihmeet – ulos oppimaan ilmiöitä" -koulutusmateriaaleja, joissa molemmissa näkyy vahvasti seikkailukasvatuksen näkökulma.

Kansainvälisen yhteistyön tiivistäminen

Seikkailukasvatusverkosto on European Institute for Outdoor Adventure Education and Experiential Learning (EOE) -verkoston jäsen ja aktiivinen toimija. Seikkailukasvatusverkoston kehittämistyöryhmä toimii yhteistyössä EOE:n johtokunnan suomalaisen jäsenen kanssa. Seikkailukasvatusverkoston toimijat hakivat ja saivat EOE-seminaarin Suomeen Nuorisokeskus Metsäkartanolle. Seminaari tullessaan toteuttamaan yhteistyössä Nuorisokeskus Metsäkartanon, SNK:n, Humakin, Tampereen yliopiston nuorisotyön ja -tutkimuksen koulutuksen sekä Syklin kanssa vuonna 2023. Toimintavuonna jatketaan seminaarin valmistelua.

Seikkailukasvatusverkosto osallistuu seikkailuterapia-alaverkostonsa kautta Nordic Outdoor Therapy Network (NOTN) -verkoston toimintaan kolmen edustajan voimin. Lisäksi kaksi edustajaa kuuluu kansainvälisen International Adventure Therapy -verkoston koordinoivaan ryhmään Adventure Therapy International Committee (ATIC). SNK ry ja seikkailuterapian alaverkosto hakivat Islannin kumppanina viiden Pohjoismaan yhteistä seikkailuterapian Erasmus+ -hanketta NOTN- verkoston kehittämiseksi. Tapaaminen tullaan järjestämään vuoden 2022 aikana.

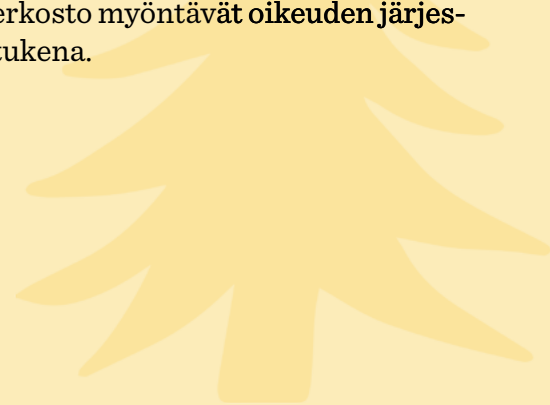
Seikkailukasvatuksen tunnettuuden edistäminen

Seikkailukasvatus.fi-sivusto, neljä kertaa vuodessa ilmestyvä uutiskirje ja sosiaalisen median kanavat ovat seikkailukasvatusverkoston pääasialliset viestintäkanavat. SNK ry:lla on käytössään ePressi -tiedotejakelupalvelu, jonka kautta lähetetään mediatiedotteita seikkailukasvatuksesta.

Verkoston toimijoita rohkaistaan osallistumaan aktiiviseen tiedotusyhteistyöhön yhdistyksen työntekijöiden kanssa. Yhdistys kannustaa myös alan toimijoita viestimään tapahtumista ja koulutuksista sekä toimittamaan verkoston viestintäkanavissa julkaistavaksi muuta alaan liittyvää materiaalia. Tunnettuutta lisätään osallistumalla toimialan tapahtumiin ja seminaareihin sekä tekemällä yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten LYKEN, Ulko-opet ry:n, Syklin, SMY:n, FEE Suomen ja Suomen Ladun kanssa.

Tunnettuutta ja menetelmän soveltamista tullaan esittelemään laajalle yleisölle jakamalla toimintaa konkretisoivia videoita ja muita materiaaleja sekä hakemalla kasvatuksen ammattilaisille suunnattujen koulutuspäivien ohjelmiin, kuten Kirkon kasvatuksen päivät, Lastensuojelupäivät, Nuori- tapahtuma, Valtakunnalliset työpajapäivät sekä alueelliset AVIen järjestämät koulutukset.

Vuonna 2022 järjestetään valtakunnalliset seikkailukasvatuspäivät nuorisokeskus Anjalassa teemalla "Seikkailu kuuluu kaikille". Nuorisokeskus Anjalan kumppaneita ovat Seta, Kaakkois-Suomen ammatikorkeakoulu Xamk, Suomen Paralympiakomitea sekä Kouvola innovation ja Visit Kouvola. Tapahtuma kokoaa noin 170 seikkailukasvatuksesta kiinnostunutta opettajaa, nuorisotyöntekijää, varhaiskasvattajaa, tutkijaa ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammattilaista. Seikkailukasvatuspäivillä halutaan korostaa erityisesti yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta sekä elämysten kokemista lähiluonnossa silloinkin, kun sää ei suosi. SNK ry ja seikkailukasvatusverkosto myöntävät oikeuden järjestää Seikkailukasvatuspäivät ja toimivat tapahtuman järjestämisen tukena.

3. Viestintä

3.1. Viestinnän kehittämistyöryhmä

SNK ry edistää nuorisokeskusten yhteistä viestintää ja tunnettuutta. Viestintätyöryhmään kuuluu vähintään yksi työntekijä jokaisesta nuorisokeskuksesta ja SNK ry:n edustus. Työryhmän tehtävä on kehittää nuorisokeskusten yhteistä viestintää ja markkinointia sekä palveluiden tunnettuutta ja myyntiä. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti etäyhteyksin ja vuosittain henkilöstöpäivillä. Tarvittaessa järjestetään teemallisia kokouksia tai kehittämispäiviä uusien ideoiden kehittämiseksi tai osaamisen jakamiseksi.

Työryhmässä arvioidaan jatkuvasti tilannekuvaa ja myyntilukuja suhteessa tavoitteisiin sekä mittaroidaan viestintätoimien vaikuttavuutta. Työryhmässä jaetaan vinkkejä toimivista käytännöistä, ideoidaan uutta matalalla kynnyksellä ja koulutaudutaan. Osallistumme aktiivisesti yhteistyöverkostojemme toimintaan, koulutuksiin ja kampanjoihin. Verkoston yhdessä tekemä viestintä on osoittautunut vaikuttavaksi ja moninkertaistanut SNK ry:n kautta nuorisokeskuksiin tulleiden tarjouspyyntöjen määrän.

3.2. Yhteinen brandbook käytössä

Verkoston viestintää ohjaa yhteinen arvopohja ja vuonna 2020 valmistunut brandbook, joka on käytössä kaikissa nuorisokeskuksissa – keskiössä ovat nuorten aidot kokemukset ja tarinat. Sosiaalisen median viestintää ohjaa yhteinen julkaisukalenteri ja muuta viestintää vuosikello. Julkaisukalenterin keskeisimmät tavoitteet pohjautuvat nuorisolakiin ja verkoston yhteisiin arvoihin. Lisäksi yhteisellä viestinnällä markkinoidaan palveluita, jaetaan käyttäjien kokemuksia palveluista, tiedotetaan, poistetaan “ostamisen esteitä”, viestitään ympäristövastuullisuudesta ja kestävän kehityksen hankkeista sekä rakennetaan työnantajamielikuvaa suunnitelmallisesti. Digitaalisen viestintäympäristön kotipessa on uudistuneet nettisivut.

3.3. Tavoitteet ja toimenpiteet

Viestinnän tavoitteet ja toimenpiteet on linjattu verkoston strategian sekä nuorisokeskusten ja SNK ry:n välisten viestinnän kehityskeskusteluiden pohjalta.

- 🍁 Brandbookiin pohjautuvan yhteisen viestinnän syventäminen.
- 🍁 Valtakunnalliset digikampanjat verkoston tunnettuuden edistämiseksi.
- 🍁 Talviaiheisen kuvapankin perustaminen helpottamaan ympärivuotista markkinointia.
- 🍁 Yhteisen markkinointivideon tekeminen.
- 🍁 Sisäisen viestinnän kehittäminen.
- 🍁 SNK ry laatii vaikuttamisviestintäsuunnitelman.
- 🍁 Lasten joulurauhan julistus -tapahtuman kehittäminen vaikuttavammaksi.
- 🍁 Sarvin arviontien ja asiakaspalautteiden hyödyntäminen viestinnässä.
- 🍁 Kehitetään viestinnän saavutettavuutta eri kielillä.

Lisäksi SNK ry lähettää valtakunnallisia mediatiedotteita, tiedottaa aktiivisesti uutiskirjeillä ja osallistuu tapahtumiin, joissa tavoitetaan meille tärkeitä kohderyhmiä. Vaikuttajaviestinnässä keskitytään entistä suunnitelmallisemmin nuorisokeskusten tekemän nuoristyön vaikuttavuuden ja asiantunteumuksen esille tuomiseen. Arvioimme viestintää jatkuvasti tavoitteiden ja mittariston, kuten tarjouspyyntöjen kautta. Mittaamme myös yksittäisten viestintätoimien vaikuttavuutta.

4. SARVI Nuorisokeskusten seuranta- ja arviointijärjestelmä

Nuorisokeskusten yhteistä seuranta- arviointijärjestelmää (Sarvi) on kehitetty OKM:n rahoittamien kehittämishankkeiden kautta. Sarvi osoittaa nuorisokeskusten palvelukyvyyn ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden nuorisolaissa ja asetuksessa määriteltyjen tehtävien mukaisesti sekä nostaa esiin nuorisokeskusten vahvuuksia ja kehittämistarpeita.

Toimintavuonna Sarvia tullaan kehittämään yhteistyössä OKM:n ja AtFlown kanssa siten, että se palvelee mahdollisimman hyvin nuorisokeskusten toiminnan arviointia ja kehittämistä. Pitkän tähtäimen tavoitteena on kehittää Sarvista nuorisokeskusten ja ministeriön välisiä tavoiteohjauskeskusteluja tukeva työväline ja välttää päällekkäistä raportointia. Toimintavuonna keskitytään erityisesti Sarvista saatavien raportointien hyödyntämiseen nuorisokeskusten kehittämisessä, viestinnässä ja toiminnan arvioinnissa. SNK ry:ssä kehitetään soveltuvia koulutuksia keskusten henkilöstölle.

Kehittämistyötä ohjaa ohjausryhmä, jossa on edustus nuorisokeskuksista, rahoittajatahosta (OKM), SNK ry:stä sekä digitaalisen palvelun tuottaja AtFlow Oy:stä. Sarvin kehittämisryhmään on palannut Jani Karjalainen Kehitystoimisto Oy:stä. Sarvin kehittämistyötä toteutetaan laajasti yhteistyössä koko nuorisokeskusverkoston kanssa.

SNK ry:n rooli on ollut kehittää, hallinnoida ja koordinoida järjestelmän syntymistä. SNK ry kerää palautetta ja käy keskustelua keskusten kanssa käytännön kokemuksista opittavien puutteiden korjaamiseksi ja järjestelmän kehittämiseen mahdollisimman käyttäjäystävälliseksi. Sarvin ylläpito ja kehittämisrahoituksen neuvottelut ovat vielä kesken ministeriön kanssa.

5. Vaikuttaminen, edunvalvonta ja sidosryhmätyö

SNK ry:n toiminnan päätavoitteena on lasten ja nuorten kasvun tukeminen yhdistämällä valtakunnallisia nuorisokeskuksia ja kehittämällä nuorisokeskuksissa tehtävää pedagogista työtä. Nuorisokeskusten toiminta ulottuu useille eri hallinnonaloille ja siitä syystä yhdistyksen vaikuttamistyö on moninaista.

Yhdistyksen vaikuttamistyö tukee nuorisokeskusverkoston laaja-alaista asiantuntijuutta toimialalla nostamalla esiin nuorisokeskuksissa toteutettavan nuorisotyön erityispiirteet, leirikoulujen kasvatuksellisuuden sekä Nuotta-valmennukset.

5.1. Sidosryhmäyhteistyö

SNK ry pitää aktiivisesti yhteyttä kasvatus-, nuoriso-, sosiaali- ja terveystoimialojen eri yhteistyötahoihin ja sidosryhmiin. Lisäksi yhdistys osallistuu eri yhteistyötahojen koordinoimiin ohjaus- ja työryhmiin sekä tapahtumiin niin kansallisella kuin kansainvälisellä foorumilla. Nuorisokeskus- ja seikkailukasvatusverkoston kanssa toteutetaan vaikuttamissuunnitelmaa ja priorisoidaan, mitä tahoja tulee jatkossa kontaktoida.

Nuorisokeskusten toimintaa tehdään tunnetummaksi sidosryhmille suunnitelmallisella viestinnällä sekä julkaisemalla uutiskirjettä nuorisokeskusten ajankohtaisesta nuorisotyöstä ja seikkailukasvatuksesta. Lisäksi SNK ry hyödyntää sidosryhmäkumppanien viestintäalustoja kasvatus-, sosiaali-, terveys- ja koulutusalojen ammattilaisille ja opiskelijoille

5.2. Tavoitteet ja toimenpiteet

SNK ry:n vaikuttamisessa keskeistä on nuorisokeskusten toimintaedellytysten turvaaminen sekä nuorisotyön tunnettuuden ja tunnistettavuuden vahvistaminen. Vahvistaminen tapahtuu olemassa olevia perustoimintoja kehittämällä, luomalla uusia toimintamuotoja, löytämällä uusia strategisia kumppanuuksia ja tekemällä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Toimintojen läpileikkaavana vaikuttamistyön painopisteenä on kestävän kehityksen, seikkailukasvatuksen, nuorisokeskusten nuorisotyön ja sosiaalisen vahvistamisen Nuotta-valmennuksen tunnettuuden edistäminen ja resurssien turvaaminen. Seikkailukasvatuksen osalta vaikuttamistyötä toteutetaan yhteistyössä valtakunnallisen seikkailukasvatuksen kehittämistyöryhmän kanssa.

- 🌻 Toimintavuoden 2022 alussa otetaan käyttöön SNK ry:n ja nuorisokeskusverkoston uusi strategia.
- 🌻 Kestävän kehityksen vaikuttamista tehdään aktiivisesti ympäristökasvatusta tekevien järjestöjen ja tahojen kanssa.
- 🌻 Osallistutaan seuraaviin yhteistyöverkostoihin
 - Lyken ohjausryhmä
 - Hostel järjestön hallitus
 - Ympäristökasvattajien pyöreä pöytä
 - Sosten naisjohtajien verkosto

- Sosten järjestöjohtajien verkosto
- Allianssin järjestöjohtajien verkosto
- Allianssin viestintäverkosto
- Ulos -suurtahtuman ohjausryhmä
- NYT! -hankkeen ohjausryhmä, Tampereen yliopisto
- Seikkailukasvatuksen tutkijaforum, Tampereen yliopisto
- Metsän oppimispolun verkosto, Suomen Metsäyhdistys
- Ilo kasvaa ulkona” -ohjausryhmä, Syklin ja Suomen Ladun yhteishanke

- 🐾 Kontaktoidaan kansanedustajia ja muita vaikuttajia ajankohtaisista asioista.
- 🐾 Käydään aktiivisesta vuoropuhelua ministeriön kanssa nuorisokeskusten, seikkailukasvatuk-
sen ja kestävän kehityksen näkökulmiin liittyen .
- 🐾 Ministeriön virkamiehet sekä eduskunta kutsutaan yön yli -vierailulle nuorisokeskuksiin.

6. Hallinto

Ylintä päätäntävaltaa yhdistyksessä käyttää vuosikokoukset, jotka kutsutaan koolle keväällä ja syksyllä. Yhdistyksen hallitus koostuu viidestä nuorisokeskuksen edustajasta, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen kokouksia on vuoden aikana viidestä seitsemään, joista suurin osa on etäkokouksia. Hallitus vastaa yhdistyksen strategisesta johtamisesta. Operatiivisesta johtamisesta vastaa toiminnanjohtaja. Hallituksen kokouksiin on mahdollista kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita.

Yhdistyksen perusrahoitus on opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus. Yleisavustusta haetaan peruskuluihin ja toimintoihin, joita ovat vaikuttaminen, sidosryhmätyö, viestintä sekä seikkailukasvatuksen ja kansainvälisen nuorisotyön koordinointi. Kehittämistehtäviin yhdistys tarvitsee erityisavustuksen.

Omaa varainhankintaa yhdistyksellä on nuorisokeskusten maksamat jäsenmaksut 4500 euroa sekä viestintä- ja markkinointimaksut 15 300 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä haetaan rahoitusta 287 000€. Yhdistyksellä on hyvää hallintotapaa noudattaen laskujen kierrätys ja hyväksyminen porrastettu.

Taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut yhdistys ostaa Tilitoimisto Likvidi Oy:ltä. IT-asoiden asiantuntijana ja kumppanina on Tahto Group Oy.

Kehittämistyöstä vastaavat SNK ry:n henkilöstön kanssa yhdessä nuorisokeskusten henkilöstöstä ja sidosryhmien edustajista koostuvat kehittämistyöryhmät. Työryhmien asiantuntijuus korostuu eri teemoihin liittyvistä tehtävistä.

Tällä hetkellä yhdistyksessä työskentelee kolme kokoaikaista ja kolme ostopalveluna osa-aikaisesti toimivaa henkilöä. Henkilöstö täydennyskoulutautuu tarpeen mukaan. Yhteiset yhdistyksen henkilöstön kehittämis- ja tiimipäivät ovat kaksi kertaa vuodessa. Tämän lisäksi järjestetään työryhmien kokouspäiviä ja työseminaareja, joihin henkilökunta osallistuu. Kehityskeskustelut käydään vuosittain henkilöstön kanssa. Työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja henkilöstöä kannustetaan kehittämään työmenetelmiä ja osallistumaan koulutuksiin tarpeen mukaan. Henkilökunnalle annetaan mahdollisuus hankkia työnohjausta. SNK ry:n henkilöstö vierailee nuorisokeskuksissa tarpeen mukaan. Kerran vuodessa järjestetään kolmipäiväiset nuorisokeskusväen yhteiset henkilöstöpäivät.

Yhdistyksen työterveyspalvelut tuottaa Terveystalo. Terveystalon valtakunnallinen verkosto toimii hyvin palveluntuottajana ja mahdollistaa valtakunnallisena toimijana henkilöstön liikkuvan työn takia avun saannin niin tarvittaessa. Henkilöstöllä on mahdollisuus käyttää yleislääkärin palveluita ja päästä työterveyslääkärin läheteellä erikoislääkärin vastaanotolle. Henkilöstölle on nimetty oma työterveyshoitaja.

